

Licensjakt Björn 2020

SVA Rapportserie 62/2021

Författare: Jasmine Stavenow, Janna Nises, Erik Ågren

Omslagsfoto: SVA bildbank

Kartor: Jasmine Stavenow/SVA,
GeoData Lantmäteriet (Sverigekartan) samt HELCOM (Open street maps)

SVA Rapportserie 62/2021

besöksadress: ulls väg 2 B **adress.** 751 89 Uppsala **telefon.** +46 18 67 40 00
e-mail. sva@sva.se **webb.** www.sva.se

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	1
Licensjakt björn 2020	3
Tilldelning och antal fällda björnar ...	3
Vad händer med skjutna björnar?	3
Resultat fällda björnar	4
Antal avlossade skott	4
Ålder och vikt	4
Kön och reproduktion	5
Kondition och äldre skador	5
Tarmparasiter	6
Forskningsmärkta björnar	7
Diet och magsäcksinnehåll	8

Förord

Hantering av kroppar och delar av kroppar från de fyra stora rovdjuren: varg, lodjur, björn och järv, ingår i SVA:s uppdrag från Naturvårdsverket. Denna rapport redovisar resultat från björnbesiktning och SVA:s undersökningar av insända prover från licensjakten på björn 2020.

I rapporten finns information om specifika fynd som gjorts hos fällda björnar. Individerna refereras till i rapporten genom så kallade M-nummer. Detta är ett Rovbase-ID, och kan användas i rovdjursdatabasen www.rovbase.com. ID-numret består av "M" och därefter ett unikt sex-siffrigt löpnummer (exempelvis M524611). Om man söker på individens Rovbase-ID på Rovbase websidorna kan den intresserade hitta den publika information om rovdjuret som registrerats av både Länsstyrelser, SVA, Naturhistoriska Riksmuseet m.fl. På publika sidan kan man fylla i sökkriterier och då finna exempelvis antalet döda björnar under en viss tidsperiod, och få en översiktlig bild. Mer information om varje fälld björn hittas alltså på ovannämnda webbadressen till Rovbase.

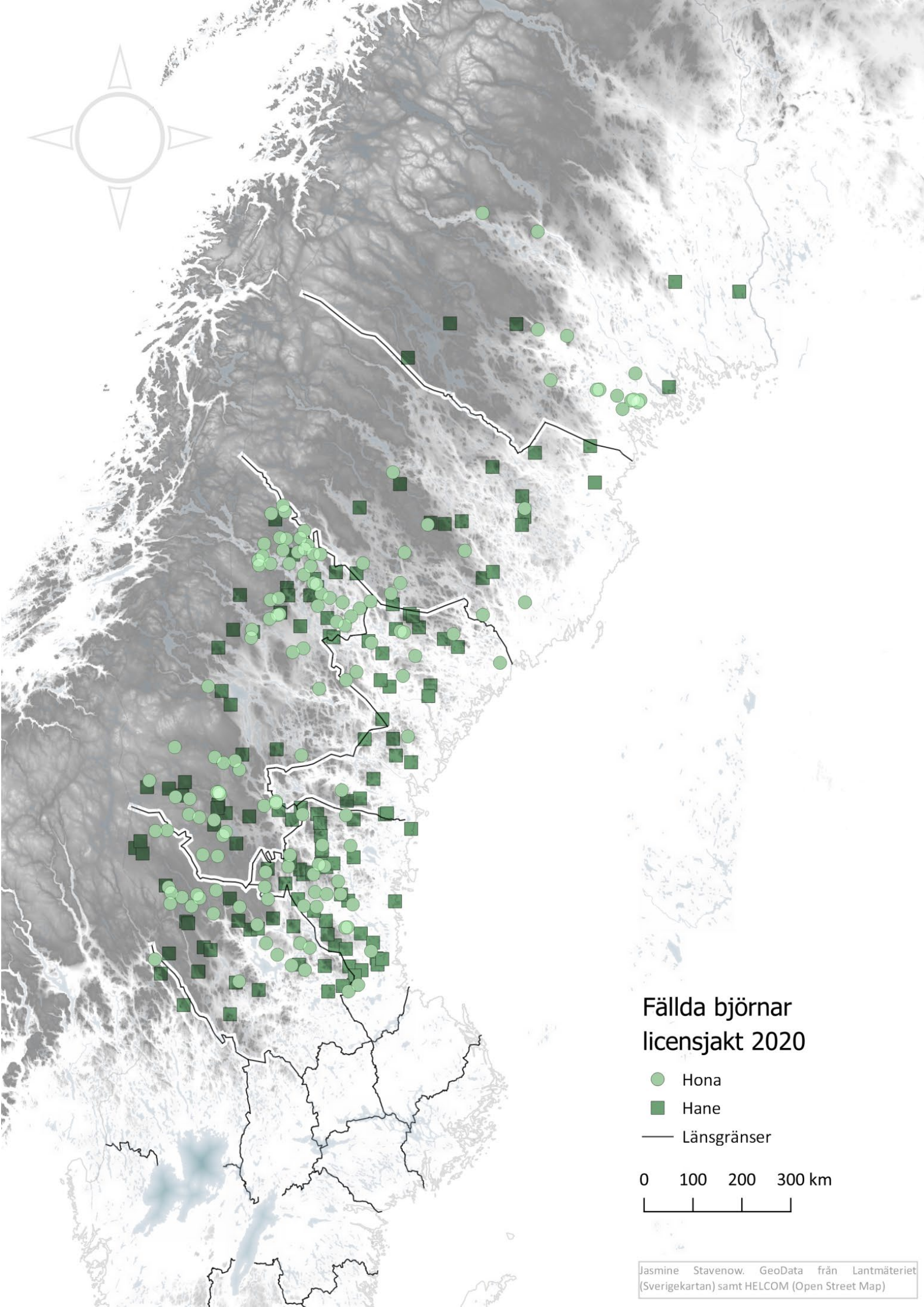
Denna rapport sammanställer fynd som framkommit efter SVA:s undersökningar och Länsstyrelsens besiktning under jakten. Det finns vissa data som inte inkommit till SVA eller Rovbase, vars information därmed inte finns med i den här rapporten. För mer detaljer kring de enskilda fällda björnarna hänvisar vi till ovannämnda rovdjursdatabasen Rovbase.

Syftet med rapporten är att ge en övergripande bild över jaktens fällda björnar och redovisa fynd och data som kan användas inom forskning och förvaltning av björnpopulationen.

Erik Ågren, Sektionschef Viltsektionen
Jasmine Stavenow, Biolog Viltsektionen

Sammanfattning

Beslut om licensjakt på björn fattades av länsstyrelserna i Dalarna, Gävleborg, Jämtland, Norrbotten, Värmland, Västerbotten och Västernorrland. Av de tilldelade kvoterna på totalt 291 djur fälldes 285, varav 145 var honor och 140 hanar. Sammantaget visar länsstyrelsens besiktningar som gjorts över landet att hälsoläget hos de fällda björnarna varit gott, men några färska eller äldre skador noterades. Tarmparasiter såsom bandmask och spolmask hittades i 23 av de björntarmar som undersökts och parasitfynd dokumenterats, varav spolmask huvudsakligen var vanligast i Jämtland, och bandmask i Västerbotten. Vid undersökning av magsäcksinnehållet var vegetabilier vanligast att finna, i synnerhet bär och gräs.

Fällda björnar licensjakt 2020

- Hona
- Hane
- Länsgränser

0 100 200 300 km

Licensjakt björn 2020

TILDELNING OCH ANTAL FÄLLDA BJÖRNAR

Beslut om licensjakt 2020 fattades av Länsstyrelserna i Dalarna, Gävleborg, Jämtland, Norrbotten, Värmlands, Västerbotten och Västernorrlands län. Jakten varade mellan den 21 augusti till och med 15 oktober. Länsstyrelsernas beslut styrs av de övergripande förvaltningsplanerna och förvaltningsmålen för björnstammen. Under jakten avräknades 293 björnar, varav 285 björnar fälldes. Åtta björnar påsköts, och avräknades från tilldelningen. Per län avräknades det tilldelade antalet björnar enligt Tabell 1.

Tabell 1. SVA rapport Licensjakt björn 2020. Tilldelning och fällda/avräknade björnar. Avräknade* är de djur som påskjutits men inte hittats.

Län	Tilldelning	Antal fällda /avräknade*
Dalarna	48	47
Gävleborg	60	61
Jämtland	100	100
Norrbotten	20	20
Värmland	3	4
Västerbotten	25	26
Västernorrland	35	35
Totalt	291	293

VAD HÄNDER MED SKJUTNA BJÖRNAR?

Direkt efter att en björn är skjuten eller påskjuten anmäls det av jaktledaren till berörd Länsstyrelse som då reglerar hur många björnar som finns kvar i tilldelning.

Blir en björn påskjuten men inte kvar på skottplatsen är jaktledaren skyldig att genomföra eftersök. Hittas inte björnen men misstanke kvarstår att björnen har eller kan ha träffats avräknas djuret från tilldelningen.

Jakträttsinnehavaren har möjlighet att tillvarata skinn, kranium och kött. Skinet märks av vid besiktningen av besiktningspersonen så att ursprunget av skinet är spårbart. Kraniet ska märkas med ett ID-microchip av ägaren efter beredningen. I det fallet köttet är tänkt att säljas krävs ett CITES-dokument från Jordbruksverket.

Länsstyrelsens besiktningsperson undersöker den fällda björnen och vid begäran även skottplatsen. Vid besiktning tas ett antal kroppsmått vilka anges i besiktningsblanketten (Figur 3). Maginnehåll, information om ev. skador och parasitfynd dokumenteras. Björnen får ett Rovbase-ID-nummer och blanketten sparas även elektroniskt. Blanketten sparas av länsstyrelsen och en kopia skickas till SVA.

Besiktningspersonen tar vävnadsprov från björnens organ och en tand och skickar detta till SVA. När proverna inkommit till SVA sparas en del av dem frysta i en biobank för framtida forskning och andra, såsom spenar, undersöks vidare. Spenarna undersöks för tecken på om honorna varit digivande eller inte. Tand från varje björn används för åldersanalys (läs mer på nästa sida i avsnittet "Ålder och vikt"). Provernas analysresultat används i förvaltnings syfte – exempelvis DNA-analys från ett muskelprov för att fastställa släktskap, vilket utförs på Naturhistoriska riksmuseet.

Resultat fällda björnar

ANTAL AVLOSSADE SKOTT

I besiktningsblanketten ifylles information om hur jakten gick till, såsom hur många jägare som medverkade, om hund användes och antal avlossade skott. Av den data som inkommit från jakten 2020 var det i snitt 3.09 skott som användes för att fälla en björn (median 3) (Se fördelningen i Figur 2). Antal skott inkluderar även fångskott, och i det fall björnen varit påskjuten tidigare, även skott från första påskjutningstillfället.

ÅLDER OCH VIKT

De fällda björnarnas ålder (i antal levnadsår) är viktig som underlag för forskning och viltförvaltning. Åldern kan dock inte tillförlitligt säkerställas varken av besiktningsperson i fält eller under obduktion av veterinär. Detta beror på att björnars kroppsstorlek och utveckling varierar mycket mellan individer med samma ålder.

Vid björnbesiktning lossar därför besiktningspersonen den minsta tanden (premolar 1 som sitter direkt bakom hörntanden) och skickar till SVA tillsammans med övriga prover. Efter att ett CITES-exporttillstånd sökts och erhållits av

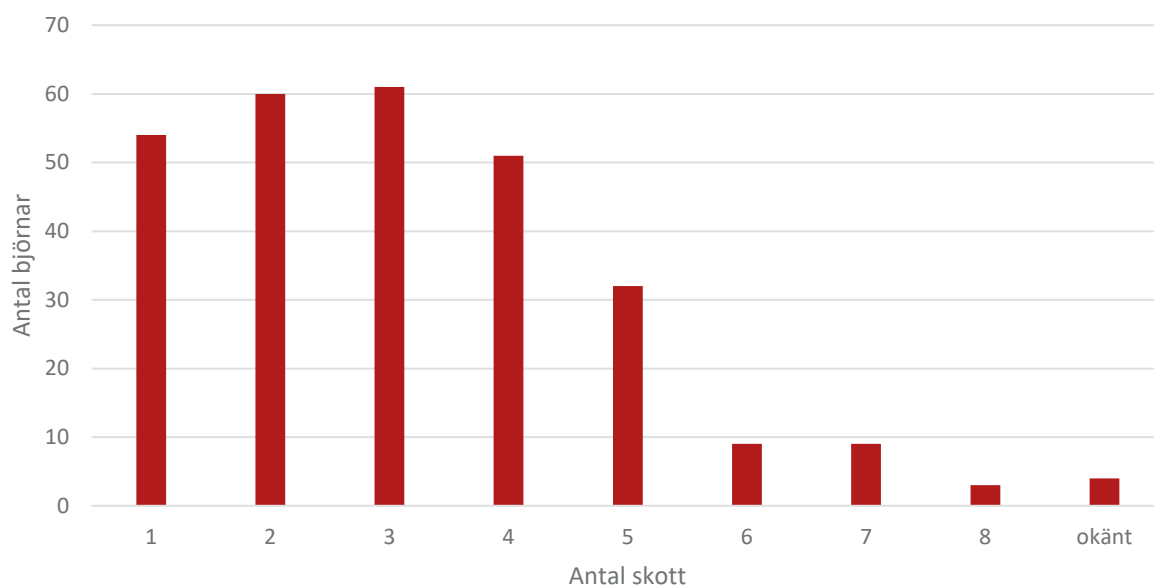
Jordbruksverket, sänds tänderna av SVA till ett laboratorium i USA som är specialiserat på åldersanalys av tänder från vilda djurarter, Matson's Laboratory.

Åldersanalysen går till så att en mycket tunn skiva av varje tandrot analyseras i mikroskop, där antalet cementlager räknas. Lagren liknar årsringar på träd där tandcement tillväxer långsammare under vintern än under sommarhalvåret, vilket ses som ringar av olika täthet.

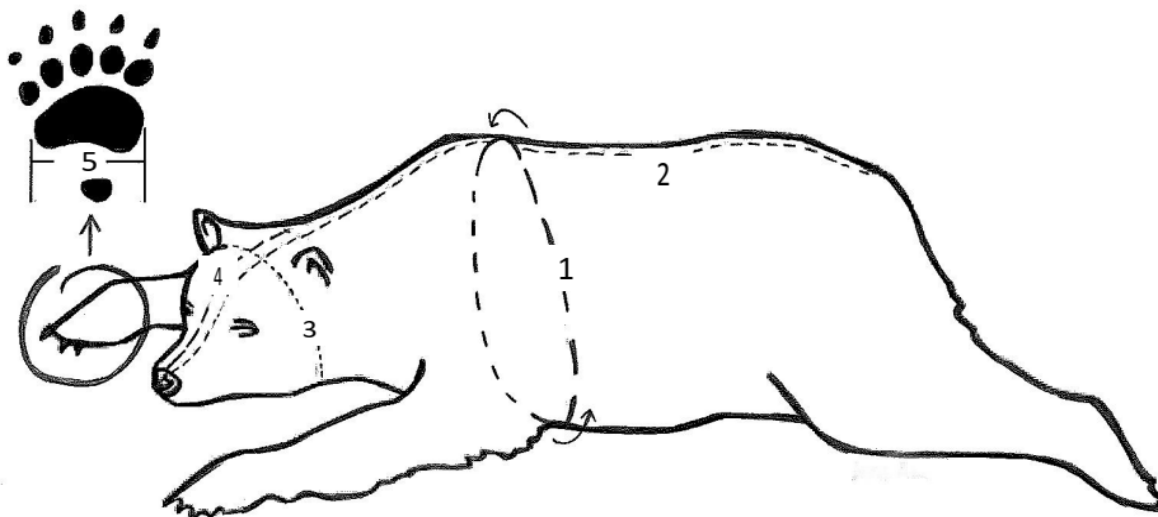
SVA skickar tänder från alla undersökta björnar, och tandrot från en hörntand från alla järvar, lodjur och vargar till laboratoriet för åldersbestämning. Prover skickas ca 2 gånger per år, och resultaten brukar inkomma i normala fall efter ca ett halvår, så det tar tid innan mer exakt ålder kan anges i Rovbase. Den som är intresserad kan därför, med hjälp av björnindividens Rovbase-ID, ta reda på dess ålder från Rovbase webbplatsen, ungefär ett år efter jaktens avslut.

För att däremot direkt efter jakten få en överblick över åldrar hos björnar som fällts görs en grov bedömning med kroppsvikten som underlag. Om kroppsvikten är upp till 50 kg uppskattas björnen som ung, är vikten över 70 uppskattas den som vuxen. Är

Antal avlossade skott per björn, björnjakten 2020

Figur 2. Diagram över antal skott som användes för att fälla björnarna under björnjakten 2020. I medeltal användes 3.09 skott för att fälla en björn. Flest antal skott som användes var åtta. Antalet skott inkluderar fångskott och eventuella påskjutningar.

Figur 3. I besiktningssblanketten noteras 6 olika kroppsmått. Bilden ovan kommer från lathunden som visar vilka mått och hur dessa skall tas vid björnbesiktning. Förutom måtten som är utritade mäts även honas största spene och hanes testikel

vikten däremellan är den uppskattade ålderskategorin osäker.

Med denna grova bedömning var 220 (84,6%) av fällda björnar med dokumenterad helkroppsvikt vuxna, 17 (6,5%) som unga och 23 (8,8%) som osäkra. Tjugofem björnar hade inte helkroppsvikt noterad. Likartad fördelning noterades efter licensjakten 2019, då kategoriserades 82,2% som vuxna, 9% som unga, och 8% som osäkra.

Björnens vikt dokumenteras som helkroppsvikt, passad vikt eller slaktvikt. Passad vikt innebär att enbart de inre organen är urtagna ur kroppen medan slaktvikt är för en flädd och urtagen kropp, utan huvud.

Den största björnen som fälldes 2020 var en björnhane från Västerbotten med en helkroppsvikt på 266,8 kg (M524911). Minst i storlek var en hanlig björnunge från Jämtland som vägde 31 kg (M524701).

KÖN OCH REPRODUKTION

Av de fällda björnarna var könsfördelningen 145 honor (50,8%) och 140 hanar (49,1%). Av honorna kategoriserades 107 som vuxna, 10 som unga och 13 som osäkra. Hos hanarna var 113 kategoriserade som vuxna, 7 som unga och 10 som osäkra. En hane hade ingen vikt noterad. Från björnjakten

2019 blev könsfördelningen 44,6% honor respektive 55,4% hanar.

När björnhonor besiktas undersöks om juverdelarna innehåller mjölk. Om juvret producerar vätska är det en indikation på att björnen möjligtvis var digivande vid tidpunkten då den fälldes. Hos sex av de vuxna honorna, där juver undersökts, sågs vid besiktning en vit eller vitaktig vätska.

Ytterligare undersökning av de inskickade spenarnas görs på SVA. Förutom bedömning av laktation undersöks förekomst av juvervävnad och tecken på tidigare digivning.

Även könsorganen kan vid undersökning ge information om björnens reproduktionshistorik och fertilitet. Eventuella fynd på livmoder eller testiklar noteras vid besiktning och organen skickas till SVA för biobankning.

KONDITION OCH ÄLDRE SKADOR

Björnarna skjutna inom licensjakten visade vid besiktningen på en i allmänhet god övergripande hälsa, men tio björnar hade färsk och/eller äldre skador som hittades och dokumenterades av länsstyrelsens besiktningsspersonal.

En björnhane från Dalarna hade en äldre revbensfraktur på vänster sida (M524638). Det dokumenterades även att björnens

Figur 4. Färsk skada, ett öppet sår genom huden, cirka 2 cm brett, som dokumenterades vid besiktningen utförd av Länsstyrelsen i Dalarna på björn M524969. Skadan bedömdes vara orsakad av ett märkhalsband. Foto: Peter Wallin/Länsstyrelsen Dalarna

lunga delvis var satt fast med ärrvävnad i detta område på bröstkorgens insida.

En björnhona från Dalarna hade hudskador som bedömdes uppkommit efter märkhalsband (M524969) (Figur 4). När björnar som fålls har forskningshalsband rapporteras det av Länsstyrelsen till det aktuella forskningsprojektet. Denna björn var uppmärkt av NINA (Norsk institutt for naturforskning) i samarbete med Idre fjällsameby i Dalarna, i ett projekt som undersöker predation av renkalvar på fjället. Vanligast i Sverige är att märkta björnar studeras av det Skandinaviska björnprojektet, som länge studerat vilda björnars beteende och biologi. Läs mer om forskningsmärkta björnar längre ner i rapporten.

Två björnar hade dokumentation om skador på tänderna. Den första var en stor hane från Dalarna (M524778), som hade en äldre skada i underkäken med kraftiga skador på framtänderna samt en hörntand (Figur 5). Den andra var en vuxen hane från Jämtland (M524819), som saknade en tand i överkäken. Samma björn saknade även en klo på höger baktass. Skador och förslitningar på tänderna uppkommer ofta med åldern. Ett bett utan några förslitningar eller anmärkningar, med vassa och vita tänder tyder ofta på ett yngre djur, medan motsatsen kan indikera en äldre individ.

Avläkta eller mindre sår hittades också. Från Västerbotten var det en björnhona som hade skador på nosen (M524719) och från Norrbotten hade en annan hona ärr i huden efter klor (M524611). Vänster öra var skadat hos en hane från Dalarna (M524665).

Två björnar hade skador på bakbenen, den ena var en yngre hona från Gävleborg (M524698) med en färsk skada på insidan av höger lår, medan den andra var en vuxen hona från Jämtland (M524959) som hade upprivet sår mellan två tår på vänster bakben.

Slutligen var det en vuxen björnhona från Jämtland som hade en äldre skada på ryggen (M524794). Det bedömdes att skadan uppkommit genom yttre våld, exempelvis en tidigare trafikolycka.

TARMPARASITER

SVA kartlägger förekomsten av tarmparasiter hos den svenska björnpopulationen efter att man i Jämtland och Västerbotten för drygt ett årtionde sedan hittade de första fynden av spolmask (*Baylisascaris transfuga*) och även bandmask (*Taenia spp.*). Björnjakten ger ett bra tillfälle för att undersöka hur vanliga tarmparasiterna är och vart i Sverige de finns.

Figur 5. Vid besiktningar av licensjaktarnas fällda björnar är det inte ovanligt att Länsstyrelsens besiktningspersoner dokumenterar skador, slitage eller andra anmärkningar på tänderna och bettet. På foton ovan ses tänderna hos en hane från Jämtland, M524778, som hade lösa framtänder i underkäken. Foto: Hanse Hansson, Länsstyrelsen Dalarna

Spolmasken *Baylisascaris* är en typ av rundmask (Nematod), som kan bli upp till 25 cm lång och 6 mm bred. Den påminner om en vit dagmask, fast de inte är nära släkt. Arten som man hittar i svenska björnars tarmsystem har endast björnar som värd. Parasitens ägg följer med björnens spillning och kan sedan överleva i årtal i miljön utanför värdjuret. Om björnen äter något i miljön med larverna på eller i sig fortsätter de sin livshistoria i björnens tarm. Där förökar de sig och livnär sig i årtal på födan som björnen äter. De producerar tusentals ägg som åker ut med avföringen.

Bandmasken är en typ av plattmask (Cestod), och kan bli mycket lång, hela 10 m. Till skillnad från spolmasken har denna art en mellanvärd och är därför beroende av att även den finns i närmiljön. Liksom spolmasken börjar bandmaskens livscykel med att ägg kommer ut med björnens avföring. Ägg kan bli uppätta av mellanvärdar, där ett larvstadium (blåsmask) bildas i muskelvävnad. När björnen äter dessa mellanvärdar utvecklas vuxna bandmaskar i björnens tarmkanal, där de lever i

många år. Med jämna mellanrum släpper masken ifrån sig sitt bakersta kroppssegment som är fyllt med mogna ägg.

Av de 249 tarmar som undersökts och dokumenterats av Länsstyrelsens besiktningspersoner var 226 parasitfria. Resterande 23 björnar hade spolmask (17) eller bandmask (6) (Tabell 2). Spolmask fanns framförallt i Jämtland (12,5%), men även i andra intilliggande län. Bandmask hittades mest frekvent i Västerbotten (17,4%).

Hos 34 fällda björnar finns i skrivande stund ingen data angående parasiter, antingen för att inte tarmen undersökts eller för att besiktningsblanketten inte varit helt ifylld eller inkommen till SVA.

FORSKNINGSMÄRKTA BJÖRNAR

När besiktningspersonerna undersöker fällda björnar kontrollerar de också om björnen har någon typ av märkning på kroppen. Skandinaviska Björnprojektet har flera olika märkningar för björnar som tidigare eller för närvarande studeras i

Tabell 2. Länsfördelning över tarmparasitfynd hos björnar under licensjakten 2020. Vid besiktning av fällda björnar dokumenterar länsstyrelsernas besiktningspersonal förekomst och avsaknad av tarmparasiter. Flest spolmaskfynd gjordes i Jämtland, och flest bandmaskfynd gjordes i Västerbotten.

Län	Spolmask	Bandmask	Parasitfri	Ej undersökt	Ingen uppgift
Dalarna	1	0	38	3	3
Gävleborg	0	0	56	2	0
Jämtland	11	2	77	8	0
Norrbottnen	0	0	10	10	0
Värmland	0	0	3	0	0
Västerbotten	2	4	19	1	0
Västernorrland	3	0	23	3	4
Totalt	17	6	226	27	7

Figur 6. Magsäcksinnehållet undersöks och dokumenteras i besiktningssblanketten av Länsstyrelsens besiktningsspersonal. Denna björn hade ätit en stor andel bär såsom lingon och hallon. Foto: Hanse Hansson/Länsstyrelsen Dalarna

forskningsprojekt, exempelvis GPS-halsband, tatuering under läppen, ID-chip i nosryggen eller sändarimplantat i bukhålan. Om detta hittas vid besiktning skrivs det i besiktningssblanketten och Skandinaviska Björnprojektet kontaktas.

I år var elva av de fällda björnarna märkta i forskningssyfte. När björnar sövs och märks av Skandinaviska Björnprojektet tilldelas de namn från platsen där de först sövdes, för att enklare hålla koll på individerna. Om björnarna följts under en längre tid har björnprojektet ofta koll på deras ålder, antingen för att de följts sedan de var årsungar, eller för att en uttagen tand skickats för åldersanalys.

Från Dalarna var det sex fällda märkta björnar. Det var honorna "Brunna" (M524679) som följts av forskningsprojektet sedan 2014, "Afta" (M524599) som märktes 2016, samt "Skarpa" (M524672) och "Lövåsa" (M524741) som har följts sedan 2020, respektive 2018. De två märkta hanarna från Dalarna var "Mickel" (M524724) som märktes 2020, samt "Korsi" (M524834) som märktes 2018.

De övriga fem märkta björnarna fälldes i Gävleborg. Det var honorna "Klummy" (M524610), som var nio år och följts av björnprojektet sedan 2012, samt "Skomma" (M524651), en vuxen björn som märktes

2020. Det var tre hanar; "Ole" (M524704) som var två år och märktes 2019, "Tunplutten" (M524650) som var åtta år och har följts sedan 2013, samt "Korpmäck" (M524709) som var fem år och började följas 2016.

Alla ovannämnda elva björnar sövdes i Dalarnas län av björnprojektet, således har alltså några vandrat en bit in över Gävleborgs länsgräns.

Björnars beteende och fysiologi följs på flera olika sätt av Skandinaviska Björnprojektet i olika forskningsstudier. Vävnader från forskningsbjörnarna som fällts är särskilt intressanta då historiken som finns om björnarna är viktiga data för kommande analyser och studier.

DIET OCH MAGSÄCKSINNEHÅLL

Vid besiktning samlas även data om dieten, vilket ger en överblick över vad björnarna i jaktområdena har för födovänor under sensommar/höst då jakten infaller och om det ändras över tid. Brunbjörnen är allätare och opportunist – dvs. den äter både djur och växter, och väljer det som för tillfället ger mesta möjliga energi med minsta möjliga ansträngning. Björnens matvanor varierar därför över året, beroende på vad som för säsongen är lättillgängligt och energirikt.

Antal gånger olika maginnehåll dokumenterats av
länsstyrelsens besiktningsperson, björnjakten 2020

Figur 7. Översikt över maginnehållen som dokumenterades under björnjaktens besiktningsperson 2020. Av 285 fällda björnar dokumenterades maginnehållet hos 278 björnar. I diagrammet ses antalet gånger som respektive innehåll noterades i besiktningsblanketterna. För mer detaljer, se tabell 3.

I besiktningsblanketten anges vad som finns i magsäcken, men även i vilka proportioner. Exempelvis innehöll en magsäck från en björnhona från Västerbotten 50% bär 40% larver 10% kött, (M524899). En sammanställning av dietstudien från årets licensjakt kan ses i Figur 7 och Tabell 3.

Maginnehållet från de 278 björnar där dieten noterades kategoriserades som *vegetabiliskt*, *animaliskt* eller *annat*. *Vegetabiliskt* refererar till icke-animalisk kost som förekommer i levnadsmiljön. *Animaliskt* refererar till föda från djurriket, ex. kött, päls, insekter, larver. Förmage och dess innehåll från idisslare klassificeras som animaliskt (fast det rent tekniskt är växter) eftersom björnen rent praktiskt ätit en magsäck. *Annat* refererar till innehåll som inte platsar i ovannämnda kategorier, ex. bröd, plast eller "sörja". Majs är kategoriserat som *Annat*, (och inte som *Vegetabiliskt*) eftersom björnar inte finner eller föder sig på majs naturligt i levnadsmiljön utan hittar det på åtlar.

Den diet som noterades oftast av *Vegetabilier* var ospecificerade bär. Av de animaliska innehållen var ospecificerat kött det vanligaste. I kategorin *Annat* var den vanligaste naturliga födan "annat eller osäkert innehåll" och av mat som härrör från människor var majs det som mest frekvent hittades i magsäcken. Bröd hittades i tre magsäckar, och plast i en. Tretton magsäckar var tomma, eller nästan

tomma. Några magsäckars innehåll kunde inte bedömas på grund av skottskada.

Dieten varierade inte bara gällande vad de ätit utan även i vilken proportion de ätit de olika kategorierna. Av de 251 björnmagsäckar där proportionen av innehållet noterats, hade 75 björnar uteslutande (100%) *Vegetabiliskt* innehåll, 9 *Animaliskt* och 2 *Annat*. Av de som hade enbart vegetabiliskt var det mest vanligt med enbart bär (35) eller en kombination av växtligheter (17). Det förekom även att magsäcken innehöll enbart äpplen, hallon och havre. Av de björnar där enbart animalier noterades var det vanligast med slaktavfall och ospecificerat kött. Av de två björnar som hade enbart *annat* hade den ena majs och den andra vätska.

I de magsäckar där 80–99% av innehållet tillhörde en annan kategori än resterande del, kombinerades ofta den större andelen *Vegetabiliskt* med larver, samt i enstaka fall även med fisk, medan en stor andel *Animaliskt* ofta kombinerades med bär. Sjuttio två björnar hade ätit 80–99% *vegetabilisk* diet, 15 *animaliskt* och 4 *annat*.

När magsäcken till 50–79% innehöll en kategori var det 46 björnar med huvudsakligen *Vegetabiliskt* innehåll, 18 med *Animaliskt* samt 4 med *Annat*. Exempel på huvudsaklig föda hos dessa björnar var havre, fågel, bäver, bröd eller majs.

Tabell 3. Förekomsten av olika innehåll i magsäckar, från björnjaktens besiktningar 2020. Kolumnen "noterat" hänvisar till antalet gånger som respektive innehåll hittades, dvs. antalet magsäckar som dieten noterades i. Under 278 björnbesiktningar dokumenterades maginnehållet, och ofta hade en björn flera olika innehåll i magen.

Vegetabiliskt	Noterat	Animaliskt	Noterat	Annat	Noterat
Bär ospec	128	Kött ospec	42	Okänt eller osäkert	8
Gräs	63	Larver ospec	22	Majs	7
Havre	52	Hår	12	Ätmaterial ospec	5
Blåbär	45	Slaktrester	11	Vätska	3
Växt ospec	43	Insekt ospec	4	Tillskurna köttbitar	3
Lingon	18	Fett	3	Bröd	3
Äpplen	8	Älgkött	3	"Sörja"	2
Tolta	8	Älgvom	3	Tjära	1
Kräkbär	7	Myror ospec	3	Plast	1
Svamp	7	Fisk	2		
Örter	5	Bäver	2		
Spannmål	5	Geting	2		
Vegetabilier	4	Skinn	2		
Skog	3	Fågel	1		
Hallon	3	Hästmyror	1		
Råg	1	Myrstack	1		
Frukt	1				
Vinbär	1				
Fräken	1				
Kli	1				